

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

**ЗАГАЛЬНА КОРОТКОСТРОКОВА ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації**

Стратегічне управління та планування

Шифр програми ЗК2025/002

Рік запровадження програми 2026

Програму затверджено наказом в.о. ректора Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» від 17.07.2025 р. № 327

ПОГОДЖЕНО

Національним агентством України
з питань державної служби

Наказ від 01.07.2026 р. № 92-26

ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

1. Загальна інформація	
Назва програми	Стратегічне управління та планування
Шифр програми	ЗК2025/002
Тип програми за змістом	Загальна короткострокова програма
Форма навчання	Дистанційна
Цільова група	Державні службовці
Передумови навчання за програмою	Загальні програми
Обсяг програми	1 кредит ЄКТС
Тривалість програми та організація навчання	Заняття проводяться 2 рази на тиждень протягом 1 місяця
Мова(и) викладання	українська
Напрямок(и) підвищення кваліфікації, який (які) охоплює програма	Підвищення кваліфікації державних службовців, які займають посади державної служби категорій «Б» та «В», посадових осіб місцевого самоврядування з питань стратегічного управління та планування
Перелік професійних компетентностей, на підвищення рівня яких спрямовано програму	Виконання на високому рівні поставлених завдань, впровадження змін, досягнення результатів, знання законодавства, знання законодавства в сфері публічного управління та адміністрування в регіональних економічних системах, командна робота та взаємодія, комунікація та взаємодія, лідерство, прийняття ефективних рішень, робота з інформацією, сприйняття змін, управління змінами
Укладач(і) програми	Карпеко Надія Миколаївна, доцент.,к.н.д.у, доцент кафедри економіки та публічного управління. n.karpeko@khai.edu Ковальчук Вероніка Геннадіївна, проф.,д.н.д.у, завідувач кафедри економіки та публічного управління; v.kovalchuk@khai.edu
2. Загальна мета	
Сформувати в учасників професійного навчання систематизоване й аргументоване уявлення про практичне застосування теоретико-методологічних аспектів розроблення стратегій розвитку країни, її регіонів та територіальних громад, а також забезпечення діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування та інших публічних установ; забезпечити засвоєння практичних вмінь щодо розроблення стратегічних планів і проектів, а також впровадження процесів стратегічного управління на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях в Україні.	
3. Очікувані результати навчання	
За результатами навчання слухачі повинні демонструвати:	
знання	Теоретичних засад стратегічного управління та планування в регіональних економічних системах, відповідних методів і прийняття управлінських рішень;

	нормативно-правового забезпечення у сфері публічного управління та адміністрування щодо розроблення та реалізації стратегій розвитку регіонального рівня.
уміння	Застосовувати методи стратегічного планування та управління для розв'язання практичних завдань розвитку регіональних економічних систем; аналізувати законодавство у сфері публічного управління на предмет відповідності сучасним вимогам стратегічного розвитку територій; брати участь у розробленні проектів стратегічних планів, програм та нормативно-правових актів, що регулюють процеси стратегування на регіональному та місцевому рівнях.
навички	Використання сучасних статистичних методів і моделей для аналізу соціально-економічних показників та обґрунтування стратегічних планів розвитку регіонів; застосування цифрових технологій та спеціалізованого програмного забезпечення у процесах стратегічного управління та моделювання сценаріїв розвитку публічних організацій.

4. Викладання та навчання (методи навчання, форми проведення навчальних занять)

При викладанні та навчанні за програмою застосовується поєднання теоретичного матеріалу з обов'язковим переважанням практичної підготовки (не менше 50% навчального часу).

Використовуються такі форми та методи:

- інтерактивні та практичні заняття: практикуми, тренінги, розбір практичних кейсів (case-study), семінари-розгорнуті бесіди, круглі столи, робота в малих групах;
- лекційні заняття: лекції з використанням мультимедійних презентацій, проблемні лекції;
- консультації (настановні, контрольні, проблемні).

5. Ресурсне забезпечення дистанційного навчання

Назви вебплатформи, вебсайту, електронної системи навчання, через які здійснюватиметься дистанційне навчання із зазначенням посилання (вебадреси)	XAI Ментор, https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=9736
Назва дистанційного етапу/модуля	Стратегічне управління та планування

6. Оцінювання і форми поточного, підсумкового контролю

Критерії оцінювання та їх питома вага у підсумковій оцінці (%)	Оцінювання результатів навчання за загальною короткостроковою програмою підвищення кваліфікації здійснюється шляхом фіксації відвідування занять, проведення поточного контролю під час занять та підсумкового контролю у формі комп'ютерного тестування. Складові оцінювання та розподіл балів: Відвідування занять - 20 % (20 балів);
--	---

	Поточний контроль (активність та виконання практичних завдань на заняттях) - 40 % (40 балів); Підсумковий контроль (комп'ютерне тестування) - 40 % (40 балів).
Форма підсумкового контролю	Залік (тестування)

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

теми	Кількість годин				
	загальна кількість годин/ кредитів ЄКТС	у тому числі:			
		аудиторні заняття	дистанційні заняття	навчальні візити	самостійна робота слухачів
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Теоретичні основи стратегічного управління та планування	4	-	4	-	-
Тема 2. Моніторинг і оцінювання в стратегічному управлінні.	4	-	4	-	-
Тема 3. Правові основи стратегічного управління та планування.	4	-	4	-	-
Тема 4. Партисипативний підхід в стратегічному управлінні та плануванні.	4	-	4	-	-
Тема 5. Технології стратегічного управління і планування.	3	-	3	-	-
Тема 6. Цілепокладання в стратегічному управлінні та плануванні.	3	-	3	-	-
Тема 7. Роль середовища в стратегічному управлінні та плануванні.	3	-	3	-	-
Тема 8. Реалізація стратегічних планів	3	-	3	-	-

та їх ресурсне забезпечення.					
Підсумковий контроль в структурі програми	2	-	2	-	-
РАЗОМ	30 / 1,0	-	30	-	-

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Тема 1. Теоретичні основи стратегічного управління та планування

Сутність стратегічного управління. Концепції стратегічного управління. Сутність понять стратегічне планування та стратегія. Значення стратегічного планування в системі публічного управління

Форма проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми: інтерактивні лекції, проблемні лекції, практикуми, аналіз практичних кейсів (case-study), семінари-розгорнуті бесіди, консультації.

Тема 2. Моніторинг і оцінювання в стратегічному управлінні.

Управління процесом реалізації стратегії розвитку громади/території/регіону. Моніторинг реалізації стратегічного плану.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми: лекції-дискусії, практичні заняття з формування індикаторів моніторингу, аналіз звітів з виконання стратегій, підсумкові проблемні консультації.

Тема 3. Правові основи стратегічного управління та планування.

Нормативно-правове забезпечення стратегічного управління. Національні та регіональні програмні документи. Організаційно-правові засади стратегічного управління та планування.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми: лекції-візуалізації з використанням презентацій, тематичні семінари, опрацювання нормативно-правових актів на практикумах, групові консультації.

Тема 4. Партисипативний підхід в стратегічному управлінні та плануванні.

Бачення розвитку як конкурентна позиція територіальної громади та основа формування спільних перспектив. Бенчмаркінг успішного досвіду інших громад як інструмент залучення зацікавлених сторін (партисипації) до стратегічного планування. Досвід партисипативного управління в практиці стратегічного планування європейських країн.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми: інтерактивні лекції, семінари-круглі столи, порівняльний аналіз (бенчмаркінг) успішних міжнародних практик, групові дискусії.

Тема 5. Технології стратегічного управління і планування.

Процес стратегічного управління і планування. Етапи розробки стратегічного плану. Головні етапи процесу стратегічного управління.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми: проблемні лекції, інтерактивні практикуми, моделювання управлінських процесів, семінари-дискусії, настановні консультації.

Тема 6. Цілепокладання в стратегічному управлінні та плануванні.

Формування системи цілей стратегії розвитку громади, території, регіону. Побудова «дерева цілей». Цільовий підхід в управлінні

Форма проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми: лекції з використанням мультимедійних засобів, практичні заняття з побудови «дерева цілей», командна робота в малих групах, проблемні консультації.

Тема 7. Роль середовища в стратегічному управлінні та плануванні.

SWOT-аналіз. PESTLE-аналіз. Матриця стратегічного вибору.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми: міні-лекції, практичні тренінги з проведення SWOT- та PESTLE-аналізу для конкретної території, розбір практичних кейсів, семінари-розгорнуті бесіди.

Тема 8. Реалізація стратегічних планів та їх ресурсне забезпечення.

Програми і проєкти як інструментарій реалізації стратегій розвитку громад та територій. Порядок розробки, затвердження та виконання програм і стратегій.

Форма проведення навчальних занять та методи навчання, які дозволяють розкрити зміст теми: лекції, експертні консультації, практикуми з розроблення проєктних пропозицій, ділові ігри, розбір типових помилок при затвердженні програм.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів навчання за загальною короткостроковою програмою підвищення кваліфікації здійснюється шляхом фіксації відвідування занять, проведення поточного контролю під час занять та підсумкового контролю у формі комп'ютерного тестування.

Складові оцінювання та розподіл балів:

- **Відвідування занять** - 20 % (20 балів);
- **Поточний контроль** (активність та виконання практичних завдань на заняттях) - 40 % (40 балів);
- **Підсумковий контроль** (комп'ютерне тестування) - 40 % (40 балів).
- **Загальна оцінка** - 100 % (100 балів).

Учасник професійного навчання, який виконав програму в обсязі не менше ніж 75 % (75 балів), отримує документ про підвищення кваліфікації (сертифікат).

ЛІТЕРАТУРА, ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ, ОБОВ'ЯЗКОВІ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ

1. Інструменти партисипативного управління та залучення громадськості до стратегічного планування [Електронний ресурс] / Рада Європи. Страсбург/Київ, 2024. URL: https://www.coe.int/en/web/kyiv/tools_for_communities_2024.pdf

2. Методичні рекомендації щодо розроблення, моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад [Електронний ресурс] / Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України. – Київ, 2023. – URL: <https://mtu.gov.ua/>

3. Моніторинг та оцінювання ефективності впровадження регіональних стратегій розвитку [Електронний ресурс] : аналітична доповідь / Національний інститут стратегічних досліджень. — Київ, 2025. — URL: https://niss.gov.ua/publications/monitoring_regions_2025.pdf

4. Практичний інструментарій бенчмаркінгу для органів місцевого самоврядування в Україні [Електронний ресурс] : методичний посібник / Проєкт USAID «ГОВЕРЛА». – Київ, 2024. – URL: <https://hoverla.org.ua/>

5. Стратегічне планування розвитку територіальних громад в Україні: практичний посібник для органів місцевого самоврядування [Електронний ресурс] / Проєкт USAID «ГОВЕРЛА». Київ, 2024. URL: https://hoverla.org.ua/wp-content/uploads/2024/04/Strategic_Planning_Hoverla_2024.pdf

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ

1. Про засади державної регіональної політики : Закон України від 05.02.2015 р. № 156-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text>
2. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України : Закон України від 23.03.2000 р. № 1602-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14#Text>
3. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 р. № 695. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-п#Text>
4. Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінювання результативності реалізації зазначених стратегій і планів заходів : Постанова Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 р. № 932. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/932-2015-п#Text>